

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

17.03.2020

Vår ref:

2020/219

Deres dato:

Deres ref:

Porsanger kommune
Rådhuset
9712 LAKSELV

Saksbehandler, innvalgstelefon

Rasmus Kristoffer Høyning, 78 95 03 27

Skadefellingstillatelse av gaupe i reinbeitedistrikt 14 A i Porsanger kommune

Fylkesmannen i Troms og Finnmark viser til telefonsamtale med Kjell Magne Eira 16.03.2020, tidligere gitt skadefelling i reinbeitedistrikt 14 A – Spierttagáisá i Porsanger kommune 11.02.2020 og også til jevnlig dialog med Kjell Magne Eira i Munkavárre Siida tilbake til 27.01.2020.

- Vedtak -

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen skadefellingstillatelse på én - 1 - gaupe innenfor nærmere angitt A-område for gaupe i Porsanger kommune. Tillatelsen gis til Porsanger skadefellingslag og gjelder i perioden 18.03.2020–24.03.2020. Skadefellingsforsøk skal ikke pågå uten at det er forhold som gir gode forutsetninger for å lykkes. Tillatelsen gjelder innenfor nærmere angitte vilkår.

Vilkår knyttet til fellingstillatelsen:

1. Følgende personer inngår i skadefellingslaget:
Kurt Roger Pedersen (skadefellingsleder)
Porsanger skadefellingslag

2. Fellingsleder er ansvarlig for at alle medlemmene på fellingslaget er gjort kjent med avgrensningene og vilkårene for fellingstillatelsen.

3. Krav til våpen/ammunisjon: Hagle kan benyttes ved felling av gaupe. Krav til rifleammunisjon jf. § 16 i forskrift om utøvelse av jakt og fangst (2002.03.22 nr. 0313): under jakt med rifle på gaupe skal det brukes ammunisjon med ekspanderende prosjektil og anslagsenergien skal være minst 980 joule (100 kgm) målt på 100 meters avstand, E100.

4. Avgrensning av fellingsområdet, rødt felt viser skadefellingsområdet for gaupe:

2000), kapittel 4.1 og 4.4). I tillegg må det innhentes tillatelse fra motorferdselloven fra den/de aktuelle kommunene.

10. Oppnevnte fellingsleder forplikter seg til at felling blir utøvd på en human og sikkerhetsmessig forsvarlig måte, jf. viltlovens § 19. Den/de som måtte såre gaupe under forsøk på felling, plikter å gjøre det de kan for å få avlivet gaupa. Vedkommende plikter å forvise seg om hvorvidt påskutt dyr er truffet, og sørge for at Fylkesmannen og Statens naturoppsyn umiddelbart underrettes. Fylkesmannen avgjør hvordan videre ettersøk skal ledes. Medlemmene i fellingslaget skal, hvis ikke annet er avtalt, uten godtgjørelse, bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk, jf. § 8 i forskrift om forvaltning av rovvilt.

11. Medlemmer på fellingslaget, må for å kunne bruke snøskuter, ha tillatelse til bruk av snøskuter jf. motorferdselloven med forskrifter.

12. Jf. § 22-8 i våpenforskriften skal skytevåpen under transport være tomt for ammunisjon, og nedpakket i futteral, bag, veske, sekk eller lignende.

13. All felling stanses ved fellingstillatelsens utløp, eller hvis Fylkesmannen av andre årsaker finner å måtte stoppe fellingsforsøket. Fellingsleder har et særlig ansvar for å holde seg oppdatert og være tilgjengelig ovenfor Fylkesmannen.

14. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt vilt uten nærmere samtykke fra forvaltningsmyndighet. Felt gaupe skal behandles på en slik måte at byttets verdi ikke forringes unødige.

15. Ved evt. oppfyllelse av regionens delegerte myndighetskvote inndras fellingstillatelsen umiddelbart.

Rammer for skadefellingen

Skadefellingen administreres av Porsanger kommune som fungerer som regnskapsførende enhet for fellingslaget i forbindelse med utbetalingene. Fylkesmannen gir en øvre økonomisk ramme for skadefellingsforsøket begrenset til 7 personer og 7 dager og en døgnsum på 1600 kroner per døgn og person. Dette blir en øvre økonomisk ramme på 78 400 kroner. I tillegg vil feriepenge bli dekket av Fylkesmannen. Det skal ikke brukes ressurser dersom vanskelige forhold gjør at en svært lite trolig vil lykkes med skadefelling. Skadefellingsleder sender inn til kommunen, samlet for hele skadefellingslaget krav om godtgjøring ved fellingsforsøk og krav om dekning av direkte og dokumenterte kostnader inntil 30 000 kroner. Kravene fra hver deltager må inneholde navn, adresse, postnr., poststed og bankkonto, samt total sum som kreves refundert. Utleggskravet må ha dato og underskrift fra den som har hatt utleggene, og fra skadefellingsleder.

Kommunen kan utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøket. Deltagere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere. Utbetalingen fra Fylkesmannen til kommunen kan ikke overskride de rammer som fremgår av vedtaket. Miljødepartementet har fastsatt en døgnsum på 1600 kroner per døgn per deltager. Kommunen kan betale ut godtgjøring etter rapport fra fellingsleder. Fylkesmannen yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring. Kommunens søknad om godtgjøring må inneholde timelister fra den enkelte deltager, underskrevet av deltageren, og av skadefellingsleder. Innsats i 7,5 timer eller mer utløser full sats på 1600 kroner, innsats under 7,5 timer aktuelle døgn gir en utbetaling på 213,3 kroner per time. Godtgjøring skal kun gis for de dager av skadefellingsperioden der forsøk på skadefelling har pågått aktivt. Etter som det er krav til at fellingsleder organiserer fellingslaget, og

utarbeider fellingsrapport og timelister, anses den tiden fellingsleder bruker på dette å være fellingsforsøk, derfor kan skadefellingsleder gis godtgjøring for dette.

For dekning av direkte og dokumenterte kostnader inntil 30 000 kroner:

Skadefellingsleder må samle inn og sende til administrerende kommune utleggskrav, ført på reiseregningsskjema og med kvitteringer stiftet på, fra alle deltagerne i skadefellingslaget. Utgifter som dekkes er leie av hytte (kvittering for dokumentasjon), bompenger (kvittering for dokumentasjon). Bruk av bil/skuter dekkes etter statens kilometersatser. Det forutsettes at det sendes inn dokumentasjon på dette, dvs. start- og stoppested, tidspunkt og antall kilometer. Dette kan lettest gjøres ved å bruke statens reiseregningsskjema (bil), men annen «kjørebok» kan også benyttes. Når det er kjørt med skuter utenfor løyper, og det er vanskelig å definere eksakt, skriv så nøyaktig det lar seg gjøre i hvilket område og hvor lang tid som er benyttet til kjøringen, og hvor langt det er kjørt.

Kost/matpenger, tapt arbeidsfortjeneste eller betaling/godtgjørelse for oppdraget dekkes ikke.

Søknaden

Det har fortsatt å dukke opp kadaver jevnlig, men det har ikke latt seg gjøre å dokumentere dødsårsak. Det har siden forrige fellingsforsøk ble avsluttet blitt dokumentert bare noen få til gaupe, men de har vært veldig sikker på at gaupa er i området og har tatt mange av kadavrene som har blitt funnet. Nå har de kadaver hvor SNO har vært med på stedet og bekreftet at det etter all sannsynlighet er gaupetatt.

Lowverk

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 b, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9 kan Fylkesmannen fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemda, jf. rovviltforskriften § 8, eller Miljødirektoratet jf. § 13. Miljødirektoratet har i brev av 29.5.2019 tildelt en kvote for betinget skadefelling av gaupe på fire dyr til Fylkesmannen i rovviltregion 8. Det gjenstår to dyr av denne kvoten.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Det skal særlig tas hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark
- b) skadenes omfang og utvikling
- c) potensialet for fremtidige skader
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Bestandsstatus gaupe

I 2019 ble det estimert 257 familiegrupper av gaupe i Skandinavia. Det er en nedgang på fem familiegrupper sammenlignet med 2018. Av disse ble 55 familiegrupper registrert i Norge. De 257 familiegruppene som er registrert i Skandinavia tilsvarer en bestand på 1512 gauper (*Bestandsovervåking av gaupe i 2019, revidert utgave, bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia nr. 2 2019*)

I Troms og Finnmark er bestandsmålet for gaupe ti familiegrupper. Over årene 2017, 2018 og 2019 har det blitt registrert henholdsvis 6, 4 og 5 familiegrupper. Imidlertid ser det ut til at det

registreringssesongen 2019/2020 per dato har blitt registrert rundt ti familiegrupper. Siden 1.1.2018 er det i region 8 registrert en avgang på syv gauper; to voksne hanngauper skutt på skadefelling i februar/mars 2018, i Porsanger og Kvænangen samt to gaupeunger påkjørt av bil i november/desember 2019 i Nordreisa og Kåfjord. I 2020 har det blitt tatt ut 3 gauper på skadefelling. En voksen hunn gaupe i Tana, en voksen hann gaupe i Nordreisa og en ung hann gaupe i Lyngen.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen vurderer at området er et meget viktig beiteområde for rein og sau. Dette er sen-vinterbeite til distriktet. Det er også beiteområder for sau. Historisk sett har området en godt dokumentert gaupehistorikk med skader, registreringer og skadefellinger. Fylkesmannen har gitt midler til å jobbe forebyggende i området, men vær og føre har gjort at mulighetene for å jobbe forebyggende er begrenset. Fylkesmannen vurderer at reindriften har gjort det som kan forventes for å forebygge tap i skadesituasjonen.

Det har tidligere i februar blitt gitt skadefellingstillatelse i samme området. Skadefellingsforsøket ble ikke videreført da det etter uløpet ikke kunne dokumenteres tilstedeværelse av gaupe. Det har siden den tid fortsatt å komme inn kadaver mistenkt drept av rovvilt, men det har vært vanskelig å dokumentere dødsårsak og skadevolder. I perioden 13.03-16.03 har det blitt levert 6 kadaver som ligger hos SNO til skadeundersøkelse.

Det aktuelle området i Porsanger kommune er A-område for Gaupe. Det er registrert en familiegruppe nord i fellingsområdet før jul og dokumentert et enkeltindivid ved Gagga i oktober. SNO har vært ute på ett av kadavrene som er levert inn og bekrefter at sportegnene ved kadavrene viser sterke indikasjoner på at kadaveret er gaupetatt, men at påspisningen av kadaveret kan vanskeliggjøre å finne de fysiske sporene av dødsårsaken på akkurat det kadaveret.

Etter endt skadefellingsforsøk 18.02 er det blitt levert inn 29 kadavre til SNO av totalt 79 siden skadesituasjonen startet 25.01. På kun 6 av de 29 kadavrene har det vært mulig å dokumentere at de var rovvilttatt. Totalt utgjør dette 31 dokumenterte dyr i perioden 25.01-16.03 hvor 6 fortsatt ligger til dokumentasjon og i den verste perioden når skadene inntraff med også store jerveskader var det flere kadavre som kun ble fotografert og meldt inn. Disse ble ikke sikret etter avtale med Fylkesmannen på grunn av dokumentasjonsgraden som allerede var på det tidspunkt og får å spare ekstraarbeidet og belastningen med å frakte ned kadaver i stedet for å gjete flokken.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Årlige rapporter fra Rovdata på bestandsstatus for gaupe, som *Bestandsovervåking av gaupe i 2015 – Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 2-2019* og *NINA rapport 1679, Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2019*, har bidratt til god kunnskap om gaupas bestandssituasjon regionalt og nasjonalt, og om hvilken effekt en felling vil ha på bestanden.

Forskning utført av Scandlynx har gitt mye kunnskap om gaupas overlevelse og reproduksjon, arealbruk og drapstakt på beitedyr, blant annet gjennom NINA minirapport 450, *Gaupe og jerv i Troms og Finnmark, Statusrapport Scandlynx 2012-2013*, og NINA rapport 1200, *Gaupe og jerv i reinbeiteland, Sluttrapport for Scandlynx Troms og Finnmark 2007-2014*.

Vi har et godt kunnskapsgrunnlag jf. naturmangfoldloven § 8. Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer dermed ikke til anvendelse. Fylkesmannen vurderer at uttak av én gaupe i dette tilfellet ikke vil påvirke økosystemet nevneverdig, jf. naturmangfoldloven § 10. Når det gjelder naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder har Fylkesmannen lagt til grunn at rovviltnemnda gjennom forvaltningsplan for rovvilt i region 8, vedtatt 10.10.2013, med sin geografiske differensiering har ivaretatt de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Naturmangfoldloven § 11 sier at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Fylkesmannen vurderer at det ikke er relevant å vurdere dette i denne saken som gjelder skadefelling av gaupe.

Konklusjon

Fylkesmannen gir skadefellingstillatelse på én – 1 – gaupe innenfor nærmere angitt A-område for gaupe i perioden 18.03-24.03. Begrunnelsen for vedtaket er en skadesituasjon i et viktig beiteområde for rein og sau, hvor det er forsøkt med forebyggende tiltak i den grad det lar seg gjøre. Fylkesmannen har lagt vekt på bestandsdata for gaupe fra inneværende registrerings sesong.

Med hilsen

Christer Michaelsen
Fungerende seksjonsleder

Rasmus Kristoffer Høyning
Rovviltforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM